Pravilnik UN-a br. 74 – Jedinstvene odredbe o homologaciji vozila kategorije L_1 s obzirom na ugradnju uređaja za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju [2020/32]

Obuhvaća sav važeći tekst do:

dopune 11. nizu izmjena 01 – datum stupanja na snagu: 15. listopada 2019.

SADRŽAJ

PRAVILNIK

1. Područje primjene
2. Definicije
3. Zahtjev za homologaciju
4. Homologacija
5. Opće specifikacije
6. Pojedinačne specifikacije
7. Registracija vozila
8. Sukladnost proizvodnje
9. Sankcije za nesukladnost proizvodnje
10. Preinake i proširenja homologacije tipa vozila s obzirom na ugradnju uređaja za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju
11. Trajno obustavljena proizvodnja
12. Prijelazne odredbe
13. Imena i adrese tehničkih službi odgovornih za provedbu homologacijskih ispitivanja te imena i adrese homologacijskih tijela

Prilozi

Prilog 1. — Izjava o dodjeljivanju, proširenju, odbijanju ili povlačenju homologacije ili trajno obustavljenoj proizvodnji tipa vozila (mopeda) s obzirom na ugradnju uređaja za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju na temelju Pravilnika br. 74

Prilog 2. — Izgled homologacijskih oznaka

Prilog 3. — Površine svjetla, referentna os i referentno središte i kutovi geometrijske vidljivosti

Prilog 4. — Vidljivost crvenog svjetla prema naprijed i vidljivost bijelog svjetla prema natrag

Prilog 5. — Provjera sukladnosti proizvodnje

1. PODRUČJE PRIMJENE

Ovaj se Pravilnik primjenjuje na vozila kategorije L_1 ([1]) s obzirom na ugradnju uređaja za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju.

2. DEFINICIJE

Za potrebe ovog Pravilnika primjenjuju se definicije iz zadnjeg niza izmjena Pravilnika UN-a br. 48 na snazi u trenutku podnošenja zahtjeva za homologaciju, osim ako je u ovom Pravilniku drukčije utvrđeno.

2.1. „Tip vozila” znači kategorija vozila koja se ne razlikuju prema bitnim karakteristikama kao što su:

2.1.1. dimenzije i vanjski oblik vozila;

([1]) Kako je definirano u Konsolidiranoj rezoluciji o konstrukciji vozila (R.E.3), dokument ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6, stavak 2. – http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html

2.1.2. broj i položaj uređaja;

2.1.3. sljedeća vozila ne smatraju se „vozilima različitog tipa”:

2.1.3.1. vozila koja se razlikuju s obzirom na stavke 2.1.1. i 2.1.2., ali ne tako da se zbog tih razlika promijene vrsta, broj, položaj i geometrijska vidljivost svjetala propisanih za taj tip vozila;

2.1.3.2. vozila na koja su ugrađena svjetla homologirana na temelju jednog od pravilnika priloženih Sporazumu iz 1958. ili svjetla dopuštena u zemlji u kojoj su vozila registrirana, ali na koja takva svjetla nisu ugrađena ako njihova ugradnja nije obvezna;

2.2. „neopterećeno vozilo” znači vozilo bez vozača, putnika i tereta, ali s punim spremnikom za gorivo i uobičajenim kompletom alata;

2.3. „svjetlo” znači uređaj konstruiran za osvjetljavanje ceste ili emitiranje svjetlosnog signala drugim sudionicima u prometu. Svjetlima se smatraju i svjetlo stražnje registarske pločice i katadiopteri;

2.3.1. „ekvivalentna svjetla” znači svjetla koja imaju istu funkciju i koja su odobrena u državi registracije vozila; ako takva svjetla ispunjavaju zahtjeve ovog Pravilnika, ona smiju imati različite karakteristike od svjetala kojima je vozilo opremljeno u trenutku homologacije;

2.3.2. „neovisna svjetla” znači uređaji koji imaju odvojene osvjetljavajuće površine, odvojene izvore svjetlosti i odvojena kućišta;

2.3.3. „udružena svjetla” znači uređaji koji imaju odvojene osvjetljavajuće površine i odvojene izvore svjetlosti, ali zajedničko kućište;

2.3.4. „spojena svjetla” znači uređaji koji imaju odvojene osvjetljavajuće površine, ali zajednički izvor svjetlosti i zajedničko kućište;

2.3.5. „uzajamno povezana svjetla” znači uređaji koji imaju odvojene izvore svjetlosti ili jedan izvor svjetlosti koji radi u drukčijim uvjetima (npr. optičke, mehaničke ili električne razlike), potpuno ili djelomično zajedničke osvjetljavajuće površine i zajedničko kućište;

2.3.6. „prednje pozicijsko svjetlo” znači svjetlo koje pokazuje da je vozilo prisutno kad ga se gleda sprijeda;

2.3.7. „katadiopter” znači uređaj koji pokazuje da je vozilo prisutno refleksijom svjetlosti iz izvora koji nije povezan s vozilom, pri čemu se promatrač nalazi blizu toga izvora.

Za potrebe ovog Pravilnika katadiopterima se ne smatraju retroreflektirajuće (odsjevne) registarske pločice;

2.3.8. „pokazivač smjera” znači svjetlo kojim se druge sudionike u prometu obavješćuje da vozač namjerava promijeniti smjer udesno ili ulijevo.

Pokazivači smjera mogu se upotrebljavati i u skladu s odredbama Pravilnika UN-a br. 97;

2.3.9. „stražnje pozicijsko svjetlo” znači svjetlo koje pokazuje da je vozilo prisutno kad ga se gleda straga;

2.4. „svjetleća površina” uređaja za osvjetljavanje, uređaja za svjetlosnu signalizaciju ili katadioptera znači cijela vanjska površina prozirnog materijala, ili dio te površine, kako je navedeno u zahtjevu proizvođača za homologaciju uređaja prikazanog na crtežu, vidjeti Prilog 3.;

2.5. „osvjetljavajuća površina” (vidjeti Prilog 3.);

2.5.1. „osvjetljavajuća površina uređaja za osvjetljavanje” (dugog glavnog svjetla i kratkog glavnog svjetla) znači pravokutna projekcija cijelog otvora reflektora ili, u slučaju glavnih svjetala s elipsoidnim reflektorom, „projekcijske leće” na poprečnoj ravnini. Ako uređaj za osvjetljavanje nema reflektor, primjenjuje se definicija iz stavka 2.5.2. Ako svjetleća površina svjetla pokriva samo dio cijelog promjera otvora reflektora, tada se u obzir uzima samo projekcija tog dijela.

Ako je riječ o kratkom glavnom svjetlu, osvjetljavajuća površina ograničena je prividnim tragom granice svjetlo-tama na leći. Ako su reflektor i leća međusobno prilagodljivi, treba upotrebljavati srednji položaj;

2.5.2. „osvjetljavajuća površina uređaja za svjetlosnu signalizaciju koji nije katadiopter” (prednjeg pozicijskog svjetla, pokazivača smjera, kočnog svjetla i stražnjeg pozicijskog svjetla) znači pravokutna projekcija svjetla u ravnini okomitoj na njegovu referentnu os i u dodiru s vanjskom svjetlećom površinom, pri čemu je ta projekcija ograničena rubovima zaslona smještenih u toj ravnini, a svaki propušta samo 98 % ukupne svjetlosne jakosti u smjeru referentne osi. Za utvrđivanje donjih, gornjih i bočnih granica osvjetljavajuće površine smiju se upotrebljavati samo zasloni s horizontalnim ili vertikalnim rubovima;

2.5.3. „osvjetljavajuća površina katadioptera” (stavak 2.3.7.) znači pravokutna projekcija katadioptera u ravnini okomitoj na njegovu referentnu os i ograničenoj ravninama koje kontinuirano dotiču krajnje vanjske dijelove katadiopterskog optičkog sustava i koje su paralelne s tom osi. Za utvrđivanje donjih, gornjih i bočnih granica uređaja smiju se upotrebljavati samo horizontalne i vertikalne ravnine;

2.6. „prividna površina” za definirani smjer promatranja znači, na zahtjev proizvođača ili njegova ovlaštenog zastupnika, pravokutnu projekciju:

granice osvjetljavajuće površine projicirane na vanjsku površinu leće (a-b) ili svjetleće površine (c-d) u ravnini koja je okomita na smjer promatranja i dotiče krajnju vanjsku točku leće (vidjeti Prilog 3. ovom Pravilniku);

2.7. „referentno središte” znači sjecište referentne osi s vanjskom svjetlećom površinom; specificira ga proizvođač svjetla;

2.8. „kutovi geometrijske vidljivosti” znači kutovi koji određuju područje najmanjeg prostornog kuta pod kojim je prividna površina svjetla vidljiva. To područje prostornog kuta određeno je isječcima sfere čije se središte poklapa s referentnim središtem svjetla, a glavni je presjek sfere paralelan s tlom. Ti su isječci specificirani u odnosu na referentnu os. Vodoravni kutovi β odgovaraju zemljopisnoj dužini, a vertikalni kutovi α zemljopisnoj širini; s unutarnje strane kutova geometrijske vidljivosti ne smije biti prepreka za širenje svjetlosti s bilo kojeg dijela prividne površine svjetla promatrane iz beskonačnosti. Ako se mjerenja obavljaju bliže svjetlu, smjer promatranja mora se pomaknuti paralelno kako bi se postigla jednaka točnost.

Unutar kutova geometrijske vidljivosti prepreke se ne uzimaju u obzir ako su već bile prisutne kad je svjetlo homologirano.

Ako je, kad je svjetlo ugrađeno, bilo koji dio prividne površine svjetla zaklonjen bilo kojim drugim dijelom vozila, mora se priložiti dokaz da je dio svjetla koji nije zaklonjen preprekama i dalje u skladu s fotometrijskim vrijednostima propisanima za homologaciju uređaja kao optičke jedinice (vidjeti Prilog 3. ovog Pravilnika). Međutim, kad se vertikalni kut geometrijske vidljivosti ispod horizontale može smanjiti na 5° (svjetlo je pritom manje od 750 mm iznad tla), fotometrijsko polje mjerenja ugrađene optičke jedinice može se smanjiti na 5° ispod horizontale;

2.9. „krajnji vanjski rub” sa svake strane vozila znači ravninu paralelnu sa središnjom uzdužnom ravninom vozila koja dodiruje krajnju vanjsku bočnu točku vozila, ne uzimajući u obzir izbočine retrovizora, pokazivača smjera, pozicijskih svjetala i katadioptera;

2.10. „ukupna širina” znači udaljenost između dviju vertikalnih ravnina definiranih u stavku 2.9.;

2.11. „pojedinačno svjetlo” znači uređaj ili dio uređaja koji ima jednu funkciju, jednu prividnu površinu u smjeru referentne osi (vidjeti stavak 2.6. ovog Pravilnika) i najmanje jedan izvor svjetlosti.

Za potrebe ugradnje na vozilo „pojedinačno svjetlo” također znači sklop dvaju neovisnih svjetala ili udruženih svjetala, jednakih ili različitih, koja imaju istu funkciju ako su ta svjetla ugrađena tako da projekcija prividnih površina u smjeru referentne osi zauzima najmanje 60 % najmanjeg četverokuta koji opisuje projekcije tih prividnih površina u smjeru referentne osi. U tom se slučaju svako od tih svjetala homologira kao svjetlo s oznakom D ako je homologacija nužna. Ta se potencijalna kombinacija ne primjenjuje na duga glavna svjetla i kratka glavna svjetla;

2.12. „boja svjetlosti koju emitira uređaj”: na ovaj se Pravilnik primjenjuju definicije boje emitirane svjetlosti iz Pravilnika UN-a br. 48 i njegovog niza izmjena na snazi u trenutku podnošenja zahtjeva za homologaciju.

3. ZAHTJEV ZA HOMOLOGACIJU

3.1. Zahtjev za homologaciju tipa vozila s obzirom na ugradnju uređaja za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju podnosi proizvođač ili njegov ovlašteni zastupnik.

3.2. Zahtjevu se prilažu dokumenti u nastavku u tri primjerka i sljedeće pojedinosti:

3.2.1. opis tipa vozila s obzirom na elemente iz stavaka 2.1.1. i 2.1.2.; specificira se tip vozila;

3.2.2. popis uređaja koje je proizvođač predvidio da budu oprema za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju; taj popis može obuhvaćati više tipova uređaja za svaku funkciju; svaki se tip mora specificirati (nacionalna ili međunarodna homologacijska oznaka ako je homologiran, ime proizvođača itd.); popis može za svaku funkciju sadržavati i dodatnu bilješku „ili ekvivalentni uređaji”;

3.2.3. situacijski crtež uređaja za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju kao cjeline na kojem je vidljiv položaj različitih uređaja na vozilu;

3.2.4. ako je potrebno, a kako bi se provjerila sukladnost s odredbama ovog Pravilnika, situacijski crteži svakog pojedinačnog svjetla s prikazom osvjetljavajuće površine, kako je definirana u stavku 2.5.1., svjetleće površine, kako je definirana u stavku 2.4., referentne osi i referentnog središta, kako je definirano u stavku 2.7. Te informacije nisu potrebne za osvjetljavajući uređaj stražnje registarske pločice;

3.2.5. izjava o metodi za određivanje prividne površine (vidjeti stavak 2.6.).

3.3. Tehničkoj službi odgovornoj za provođenje homologacijskih ispitivanja mora se dostaviti neopterećeno vozilo reprezentativno za tip vozila koji se homologira i opremljeno potpunom opremom za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju, kako je propisano u stavku 3.2.2.

4. HOMOLOGACIJA

4.1. Ako tip vozila dostavljenog za homologaciju na temelju ovog Pravilnika ispunjava zahtjeve iz ovog Pravilnika u pogledu svih uređaja navedenih na popisu, dodjeljuje mu se homologacija tipa.

4.2. Svakom se homologiranom tipu dodjeljuje homologacijski broj. Prve dvije znamenke (trenutačno 01 za niz izmjena 01 ovog Pravilnika) označavaju niz izmjena koji obuhvaća najnovije bitne tehničke izmjene Pravilnika u trenutku izdavanja homologacije. Ista ugovorna stranka ne smije dodijeliti isti broj drugom tipu vozila ili istom tipu vozila dostavljenom s opremom koja nije na popisu iz stavka 3.2.2., ovisno o odredbama iz stavka 7. ovog Pravilnika.

4.3. Obavijest o dodjeljivanju, proširenju ili odbijanju homologacije ili trajno obustavljenoj proizvodnji tipa vozila homologiranog na temelju ovog Pravilnika dostavlja se ugovornim strankama Sporazuma koje primjenjuju ovaj Pravilnik putem obrasca u skladu s predloškom iz Priloga 1. ovom Pravilniku.

4.4. Na svako se vozilo koje je sukladno s tipom vozila homologiranim na temelju ovog Pravilnika pričvršćuje, na vidljivom i lako dostupnom mjestu naznačenom na obrascu za homologaciju, međunarodna homologacijska oznaka koja se sastoji od:

4.4.1. kruga oko slova „E" iza kojeg slijedi razlikovni broj države koja je dodijelila homologaciju ([2]);

4.4.2. desno od kruga propisanog u stavku 4.4.1., broja ovog Pravilnika iza kojeg slijede slovo „R", crtica i homologacijski broj.

4.5. Ako je vozilo sukladno s tipom vozila homologiranim na temelju najmanje jednog drugog pravilnika priloženog Sporazumu u zemlji koja je dodijelila homologaciju na temelju ovog Pravilnika, simbol propisan stavkom 4.4.1. ovog Pravilnika ne treba ponavljati; u tom se slučaju broj Pravilnika i homologacije te dodatni simboli svih pravilnika na temelju kojih je homologacija dodijeljena u zemlji koja je dodijelila homologaciju na temelju ovog Pravilnika navode u okomitim stupcima desno od simbola opisanog u stavku 4.4.1.

4.6. Homologacijska oznaka mora biti lako čitljiva i neizbrisiva.

4.7. Homologacijska oznaka postavlja se blizu pločice s podacima o vozilu koju je pričvrstio proizvođač ili na nju.

4.8. U Prilogu 2. ovom Pravilniku prikazani su primjeri izgleda homologacijskih oznaka.

5. OPĆE SPECIFIKACIJE

5.1. Uređaji za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju moraju biti ugrađeni tako da u uobičajenim uvjetima upotrebe i bez obzira na vibracije kojima mogu biti izloženi zadrže karakteristike propisane ovim Pravilnikom te omogućuju usklađenost vozila sa zahtjevima iz ovog Pravilnika. Osobito ne smije biti moguće nenamjerno pogrešno namjestiti svjetla.

5.2. Svjetla moraju biti ugrađena tako da ih se lako može pravilno usmjeriti.

5.3. Za sve uređaje za svjetlosnu signalizaciju, uključujući one postavljene sa strane, referentna os svjetla ugrađenog na vozilo mora biti paralelna s ravninom dodira vozila i ceste; osim toga, mora biti okomita na središnju uzdužnu ravninu vozila u slučaju bočnih katadioptera i paralelna s tom ravninom u slučaju svih drugih uređaja. Dopušteno je odstupanje od ± 3° u svakom smjeru. Osim toga, moraju se poštovati sve upute proizvođača za ugradnju, ako postoje.

5.4. Ako nema posebnih uputa, visina i smjer svjetala provjeravaju se na neopterećenom vozilu na ravnoj vodoravnoj površini, pri čemu je središnja uzdužna ravnina vertikalna, a upravljač u položaju koji odgovara kretanju ravno naprijed.

5.5. Ako nema posebnih uputa:

5.5.1. pojedinačna svjetla ili reflektori postavljaju se tako da se njihovo referentno središte nalazi u središnjoj uzdužnoj ravnini vozila;

5.5.2. svjetla koja čine par i koja imaju istu funkciju:

5.5.2.1. moraju se postaviti simetrično u odnosu na središnju uzdužnu ravninu;

5.5.2.2. moraju biti međusobno simetrična u odnosu na središnju uzdužnu ravninu;

([2]) Razlikovni brojevi ugovornih stranaka Sporazuma iz 1958. navedeni su u Prilogu 3. Konsolidiranoj rezoluciji o konstrukciji vozila (R. E.3), dokument ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6., Prilog 3.

5.5.2.3. moraju ispunjavati sve kolorimetrijske zahtjeve;

5.5.2.4. moraju imati jednake nazivne fotometrijske karakteristike; i

5.5.2.5. moraju se uključivati i isključivati istodobno.

5.6. Svjetla mogu biti udružena, spojena ili uzajamno povezana pod uvjetom da su ispunjeni svi zahtjevi u pogledu boje, položaja, usmjerenosti, geometrijske vidljivosti i električnih veza te ostali zahtjevi za svako svjetlo, ako postoje.

5.7. Najveća visina iznad tla mjeri se od najviše točke, a najmanja visina od najniže točke prividne površine u smjeru referentne osi. U slučaju kratkog glavnog svjetla najmanja visina iznad tla mjeri se od najniže točke stvarnog izlaza optičkog sustava (npr. reflektor, leća, projekcijska leća) neovisno o njegovoj upotrebi.

Ako (najviša i najniža) visina svjetala u odnosu na tlo očito ispunjava zahtjeve Pravilnika, nije potrebno utvrđivati točne rubove nijedne površine.

Kad je riječ o udaljenosti između svjetala, položaj se s obzirom na širinu utvrđuje od unutarnjih rubova prividne površine u smjeru referentne osi.

Ako položaj s obzirom na širinu očito ispunjava zahtjeve Pravilnika, nije potrebno utvrđivati točne rubove nijedne površine.

5.8. Ako nema posebnih uputa, treptava svjetla mogu biti samo pokazivač smjera i signal upozorenja na opasnost.

5.9. Crveno svjetlo ne smije biti vidljivo prema naprijed, a bijelo svjetlo ne smije biti vidljivo prema natrag. Usklađenost s ovim zahtjevom provjerava se kako je prikazano u nastavku (vidjeti crtež u Prilogu 4.):

5.9.1. vidljivost crvenog svjetla prema naprijed: crveno svjetlo ne smije biti izravno vidljivo promatraču koji se kreće unutar područja 1. u poprečnoj ravnini smještenoj 25 m ispred vozila;

5.9.2. vidljivost bijelog svjetla prema natrag: bijelo svjetlo ne smije biti izravno vidljivo promatraču koji se kreće unutar područja 2. u poprečnoj ravnini smještenoj 25 m iza vozila;

5.9.3. područja 1. i 2., kako ih vidjeti promatrač, ograničena su u svojim ravninama kako slijedi:

5.9.3.1. po visini, dvjema vodoravnim ravninama 1 m i 2,20 m iznad tla;

5.9.3.2. po širini, dvjema vertikalnim ravninama koje, tvoreći prema naprijed i prema natrag kut od 15° prema van od središnje uzdužne ravnine vozila, prolaze točkama dodira vertikalnih ravnina paralelnih sa središnjom uzdužnom ravninom vozila i određuju granicu ukupne širine vozila; ako postoji više točaka dodira, krajnja prednja točka mora odgovarati prednjoj ravnini, a zadnja stražnjoj ravnini.

5.10. Električne veze moraju biti takve da se prednje pozicijsko svjetlo ili kratko glavno svjetlo, ako ne postoji prednje pozicijsko svjetlo, i stražnje pozicijsko svjetlo te svi osvjetljavajući uređaji stražnje registarske pločice mogu uključiti ili isključiti samo istodobno.

5.11. Ako nema posebnih uputa, električna veza mora biti takva da se dugo glavno svjetlo i kratko glavno svjetlo ne mogu uključiti ako nisu uključena svjetla navedena u stavku 5.10. Taj se zahtjev, međutim, ne mora ispuniti u slučaju dugog glavnog svjetla i kratkog glavnog svjetla ako se svjetlosna upozorenja sastoje od isprekidanog uključivanja kratkog glavnog svjetla u kratkim razmacima ili od naizmjeničnog uključivanja kratkog glavnog svjetla i dugog glavnog svjetla u kratkim razmacima.

5.11.1. Glavno svjetlo automatski se uključuje ako motor radi.

5.12. Indikatori

5.12.1. Indikatori moraju biti vidljivi vozaču u uobičajenom položaju za vožnju.

5.12.2. Ako je ovim Pravilnikom propisan indikator „pod naponom”, može se zamijeniti indikatorom „u funkciji”.

5.13. Boje svjetala ([3])

Boje svjetala iz ovog Pravilnika moraju biti kako slijedi:

Dugo glavno svjetlo:	bijela
Kratko glavno svjetlo:	bijela
Prednje pozicijsko svjetlo:	bijela
Prednji katadiopter, netrokutasti:	bijela
Bočni katadiopter, netrokutasti:	žuta sprijeda
	žuta ili crvena straga
Katadiopter na pedalama:	žuta
Stražnji katadiopter, netrokutasti:	crvena
Pokazivač smjera:	žuta
Kočno svjetlo:	crvena
Stražnje pozicijsko svjetlo:	crvena
Svjetlo stražnje registarske pločice:	bijela
Signal upozorenja na opasnost:	žuta

5.14. Svako vozilo dostavljeno za homologaciju na temelju ovog Pravilnika mora biti opremljeno sljedećim uređajima za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju:

5.14.1. kratko glavno svjetlo (stavak 6.2.);

5.14.2. stražnje pozicijsko svjetlo (stavak 6.10.);

5.14.3. bočni katadiopter, netrokutasti (stavak 6.5.);

5.14.4. stražnji katadiopter, netrokutasti (stavak 6.7.);

5.14.5. katadiopteri na pedalama (stavak 6.6.), samo za mopede s pedalama;

5.14.6. kočno svjetlo (stavak 6.9.);

5.14.7. osvjetljavajući uređaj stražnje registarske pločice, ako se zahtijeva takva pločica (stavak 6.11.).

([3]) Mjerenje kromatskih koordinata svjetlosti emitirane iz svjetala nije dio ovog Pravilnika.

5.15. Osim toga, može biti opremljen sljedećim uređajima za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju:

5.15.1. dugo glavno svjetlo (stavak 6.1.);

5.15.2. prednje pozicijsko svjetlo (stavak 6.3.);

5.15.3. prednji katadiopter, netrokutasti (stavak 6.4.);

5.15.4. pokazivač smjera (stavak 6.8.);

5.15.5. signal upozorenja na opasnost (stavak 6.12.).

5.16. Ugradnja svih uređaja za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju iz stavaka 5.14. i 5.15. provodi se u skladu s odgovarajućim zahtjevima iz stavka 6. ovog Pravilnika.

5.17. Zabranjena je ugradnja bilo kojeg uređaja za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju koji nije naveden u stavcima 5.14. i 5.15., osim odgovarajućeg osvjetljavajućeg uređaja stražnje registarske pločice ako postoji i ako je potrebno njezino osvjetljavanje.

5.18. Uređaji za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju homologirani za motocikle i navedeni u stavcima 5.16. i 5.17. mogu se ugraditi i na mopede.

5.19. Uređaj koji je homologiran u skladu sa svim prethodnim nizovima izmjena pravilnika UN-a br. 148 i/ili 149 i/ili 150 smatra se istovjetnim uređaju homologiranom u skladu s najnovijim nizom izmjena pravilnika UN-a br. 148 i/ili 149 i/ili 150 ako se indeksi promjena (definirani u Pravilniku UN-a br. 48) koji se odnose na svako pojedinačno svjetlo (funkciju) ne razlikuju. U tom se slučaju uređaj može ugraditi na vozilo koje se homologira bez ažuriranja homologacijske dokumentacije uređaja i oznake uređaja.

6. POJEDINAČNE SPECIFIKACIJE

6.1. Dugo glavno svjetlo

6.1.1. Broj

Jedno ili dva homologiranog tipa u skladu s:

(a) Pravilnikom UN-a br. 113;

(b) razredom A ili B Pravilnika UN-a br. 112;

(c) Pravilnikom UN-a br. 1;

(d) Pravilnikom UN-a br. 57;

(e) Pravilnikom UN-a br. 72;

(f) Pravilnikom UN-a br. 76;

(g) razredom A, BS, CS, DS ili ES Pravilnika UN-a br. 149

6.1.2. Raspored

Nema posebnih zahtjeva.

6.1.3. Položaj

6.1.3.1. Širina

6.1.3.1.1. Neovisno dugo svjetlo može se ugraditi iznad ili ispod drugog prednjeg svjetla ili sa strane: ako su ta svjetla jedno iznad drugog, referentno središte dugog svjetla mora se nalaziti unutar središnje uzdužne ravnine vozila; ako su ta svjetla jedno pokraj drugoga, njihovo referentno središte mora biti simetrično u odnosu na središnju uzdužnu ravninu vozila.

6.1.3.1.2. Dugo glavno svjetlo koje je uzajamno povezano s drugim prednjim svjetlom mora biti ugrađeno tako da se njegovo referentno središte nalazi unutar središnje uzdužne ravnine vozila. Međutim, ako vozilo ima ugrađeno i neovisno kratko glavno svjetlo ili kratko glavno svjetlo koje je uzajamno povezano s prednjim pozicijskim svjetlom zajedno s dugim glavnim svjetlom, njihova referentna središta moraju biti simetrična u odnosu na središnju uzdužnu ravninu vozila.

6.1.3.1.3. Dva duga svjetla od kojih je jedno uzajamno povezano s drugim prednjim svjetlom ili su oba uzajamno povezana s drugim prednjim svjetlom moraju se ugraditi tako da su njihova referentna središta simetrična u odnosu na središnju uzdužnu ravninu vozila.

6.1.3.2. Duljina: na prednjem dijelu vozila. Smatra se da je taj zahtjev ispunjen ako emitirano svjetlo ne ometa vozača izravno ili neizravno preko retrovizora i/ili reflektirajućih površina na vozilu.

6.1.3.3. U svakom slučaju, udaljenost između ruba osvjetljavajuće površine bilo kojeg neovisnog dugog svjetla i ruba osvjetljavajuće površine kratkog svjetla ne smije biti veća od 200 mm.

6.1.3.4. Udaljenost koja odvaja osvjetljavajuće površine dvaju dugih svjetala ne smije biti veća od 200 mm.

6.1.4. Geometrijska vidljivost

Vidljivost osvjetljavajuće površine, uključujući njezinu vidljivost u područjima koja se ne čine osvijetljenima u razmatranom smjeru promatranja, mora se osiguravati unutar divergentnog prostora određenog crtama temeljenima na vanjskom rubu osvjetljavajuće površine te koje s referentnom osi glavnog svjetla čine kut od najmanje 5°.

6.1.5. Usmjerenost

Prema naprijed. Svjetla se mogu pomicati u skladu s kutom upravljanja.

6.1.6. Ne smiju se „spojiti” ni s jednim drugim svjetlom.

6.1.7. Električne veze

Glavni kratki svjetlosni snop može nastaviti svijetliti istodobno s dugim svjetlosnim snopom.

6.1.8. Indikator „pod naponom”

Obvezan, plava netreptava signalna lampica.

6.2. Kratko glavno svjetlo

6.2.1. Broj

Jedno ili dva homologiranog tipa u skladu s:

(a) Pravilnikom UN-a br. 113;

(b) razredom A ili B Pravilnika UN-a br. 112;

(c) Pravilnikom UN-a br. 1;

(d) Pravilnikom UN-a br. 56;

(e) Pravilnikom UN-a br. 57;

(f) Pravilnikom UN-a br. 72;

(g) Pravilnikom UN-a br. 76;

(h) Pravilnikom UN-a br. 82;

(i) razredom A, AS ([4]), BS, CS, DS ili ES Pravilnika UN-a br. 149.

([4]) Glavna svjetla razreda A Pravilnika UN-a br. 113 s LED modulima ili razreda AS Pravilnika UN-a br. 149 s LED modulima samo na vozilima čija najveća konstrukcijska brzina nije veća od 25 km/h.

6.2.2. Raspored

Nema posebnih zahtjeva.

6.2.3. Položaj

6.2.3.1. Širina

6.2.3.1.1. Neovisno kratko svjetlo može se ugraditi iznad ili ispod drugog prednjeg svjetla ili sa strane: ako su ta svjetla jedno iznad drugoga, referentno središte kratkog svjetla mora se nalaziti unutar središnje uzdužne ravnine vozila; ako su ta svjetla jedno pokraj drugoga, njihovo referentno središte mora biti simetrično u odnosu na središnju uzdužnu ravninu vozila.

6.2.3.1.2. Kratko glavno svjetlo koje je uzajamno povezano s drugim prednjim svjetlom mora biti ugrađeno tako da se njegovo referentno središte nalazi unutar središnje uzdužne ravnine vozila. Međutim, ako vozilo ima i neovisno dugo glavno svjetlo ili dugo glavno svjetlo koje je uzajamno povezano s prednjim pozicijskim svjetlom zajedno s kratkim glavnim svjetlom, njihova referentna središta moraju biti simetrična u odnosu na središnju uzdužnu ravninu vozila.

6.2.3.1.3. Dva kratka svjetla od kojih je jedno uzajamno povezano s drugim prednjim svjetlom ili su oba uzajamno povezana s drugim prednjim svjetlom moraju se ugraditi tako da su njihova referentna središta simetrična u odnosu na središnju uzdužnu ravninu vozila.

6.2.3.2. Visina: najmanje 500 mm i najviše 1 200 mm iznad tla.

6.2.3.3. Duljina: na prednjem dijelu vozila. Smatra se da je taj zahtjev ispunjen ako emitirano svjetlo ne ometa vozača izravno ili neizravno preko retrovizora i/ili reflektirajućih površina na vozilu.

6.2.3.4. U slučaju dvaju kratkih svjetala udaljenost koja odvaja osvjetljavajuće površine ne smije biti veća od 200 mm.

6.2.4. Geometrijska vidljivost

Određena je kutovima α i β u skladu sa stavkom 2.8.:

α = 15° prema gore i 10° prema dolje;

β = 45° ulijevo i udesno za pojedinačno svjetlo;

β = 45° prema van i 10° prema unutra za svaki par svjetala.

Pregrade ili drugi dijelovi opreme koji se nalaze blizu glavnog svjetla ne smiju prouzročivati sporedne učinke koji mogu ometati druge sudionike u prometu.

6.2.5. Usmjerenost

Prema naprijed. Svjetla se mogu pomicati u skladu s kutom upravljanja.

6.2.6. Ne smiju se „spojiti” ni s jednim drugim svjetlom.

6.2.7. Električne veze

Komandom za promjenu na glavni kratki svjetlosni snop moraju se istodobno isključiti svi dugi svjetlosni snopovi.

6.2.8. Indikator

Neobvezan, „pod naponom”, zeleno, netreptavo svjetlo.

6.3. Prednje pozicijsko svjetlo

6.3.1. Broj

Jedno ili dva.

6.3.2. Raspored

Nema posebnih zahtjeva.

6.3.3. Položaj

6.3.3.1. Po širini:

neovisno prednje pozicijsko svjetlo može se ugraditi iznad ili ispod ili na jednu stranu drugog prednjeg svjetla: ako su ta svjetla jedno iznad drugoga, referentno središte prednjeg pozicijskog svjetla mora se nalaziti unutar središnje uzdužne ravnine vozila; ako su ta svjetla jedno pokraj drugoga, njihova referentna središta moraju biti simetrična u odnosu na središnju uzdužnu ravninu vozila;

prednje pozicijsko svjetlo koje je uzajamno povezano s drugim prednjim svjetlom mora biti ugrađeno tako da se njegovo referentno središte nalazi unutar središnje uzdužne ravnine vozila. Međutim, ako vozilo ima ugrađeno i drugo prednje svjetlo zajedno s prednjim pozicijskim svjetlom, njihova referentna središta moraju biti simetrična u odnosu na središnju uzdužnu ravninu vozila.

Dva prednja pozicijska svjetla od kojih je jedno ili oba uzajamno povezano s drugim prednjim svjetlom moraju se ugraditi tako da su njihova referentna središta simetrična u odnosu na središnju uzdužnu ravninu vozila.

6.3.3.2. Po visini: najmanje 350 mm i najviše 1 200 mm iznad tla.

6.3.3.3. Po duljini: na prednjem dijelu vozila.

6.3.4. Geometrijska vidljivost

Vertikalni kut: 15° prema gore i prema dolje;

međutim, vertikalni kut ispod horizontale može se smanjiti na 5° ako je visina svjetala manja od 750 mm

Vodoravni kut: 80° ulijevo i udesno za pojedinačno svjetlo;

vodoravni kut može biti 80° prema van i 45° prema unutra za svaki par svjetala.

6.3.5. Usmjerenost

Prema naprijed. Svjetla se mogu pomicati u skladu s kutom upravljanja.

6.3.6. Indikator

Ili neobvezan indikator „pod naponom” zelenog netreptavog svjetla ili osvjetljenje ploče s instrumentima.

6.3.7. Ostali zahtjevi

Nema ih.

6.4. Prednji katadiopter, netrokutasti

6.4.1. Broj

Jedan.

6.4.2. Raspored

Nema posebnih zahtjeva.

6.4.3. Položaj

Po visini: najmanje 400 mm i najviše 1 200 mm iznad tla.

6.4.4. Geometrijska vidljivost

Vodoravni kut: 30° ulijevo i udesno.

Vertikalni kut: 15° iznad i ispod horizontale.

Međutim, vertikalni kut ispod horizontale može se smanjiti na 5° ako je visina svjetala manja od 750 mm.

6.4.5. Usmjerenost

Prema naprijed. Reflektor se može pomicati u skladu s kutom upravljanja.

6.4.6. Ostali zahtjevi

Nema ih.

6.5. Bočni katadiopter, netrokutasti

6.5.1. Broj na svakoj strani

Jedan ili dva.

6.5.2. Raspored

Nema posebnih zahtjeva.

6.5.3. Položaj

6.5.3.1. Na bočnoj strani vozila.

6.5.3.2. Po visini: najmanje 300 mm i najviše 1 000 mm iznad tla;

6.5.3.3. Po duljini: treba se postaviti u takav položaj da ga u uobičajenim uvjetima ne može zakloniti odjeća vozača ili putnika.

6.5.4. Geometrijska vidljivost

Vodoravni kut:: 30° prema naprijed i prema natrag.

Vertikalni kut:: 15° iznad i ispod horizontale.

Međutim, vertikalni kut ispod horizontale može se smanjiti na 5° ako je visina svjetla manja od 750 mm.

6.5.5. Usmjerenost

Referentna os katadioptera mora biti okomita na središnju uzdužnu ravninu vozila i usmjerena prema van.

Prednji bočni katadiopteri mogu se pomicati u skladu s kutom upravljanja.

6.6. Katadiopter na pedalama

6.6.1. Broj

Četiri katadioptera ili skupine katadioptera.

6.6.2. Raspored

Nema posebnih zahtjeva.

6.6.3. Ostali zahtjevi

Vanjske strane osvjetljavajuće površine katadioptera moraju biti uvučene u tijelo pedale.

Katadiopteri se ugrađuju u tijelo pedale tako da su jasno vidljivi i na prednjem i stražnjem dijelu vozila. Referentna os takvih katadioptera, čiji je oblik prilagođen obliku tijela pedale, mora biti okomita na os pedale.

Katadiopteri na pedalama ugrađuju se samo na one pedale vozila koje s pomoću ručki ili sličnih uređaja mogu djelovati kao sredstvo pogona umjesto motora. Ne smiju se ugrađivati na pedale koje služe za upravljanje vozilom ili samo kao oslonci za stopala vozača ili suvozača.

Moraju biti vidljivi sprijeda i straga.

6.7. Stražnji katadiopter, netrokutasti

6.7.1. Broj

Jedan ili dva.

6.7.2. Raspored

Nema posebnih zahtjeva.

6.7.3. Položaj

6.7.3.1. Po visini: najmanje 250 mm i najviše 900 mm iznad tla.

6.7.3.2. Po duljini: na stražnjoj strani vozila.

6.7.4. Geometrijska vidljivost

Vodoravni kut:	30° ulijevo i udesno za pojedinačni reflektor;
	30° prema van i 10° prema unutra za svaki par reflektora.
Vertikalni kut::	15° iznad i ispod horizontale.

Međutim, vertikalni kut ispod horizontale može se smanjiti na 5° ako je visina svjetla manja od 750 mm.

6.7.5. Usmjerenost

Prema natrag.

6.8. Pokazivač smjera

6.8.1. Broj

Dva na svakoj bočnoj strani.

6.8.2. Raspored

Dva prednja pokazivača (kategorija 11 ([5]));

Dva stražnja pokazivača (kategorija 12[5]).

6.8.3. Položaj

6.8.3.1. Po širini:

([5]) Mogu se zamijeniti pokazivačima kategorija 1. i 2. iz Pravilnika UN-a br. 6 ili br. 148.

6.8.3.1.1. Za prednje pokazivače moraju se ispuniti sljedeći zahtjevi:

1. udaljenost između osvjetljavajućih površina mora biti najmanje 240 mm;
2. pokazivači se nalaze izvan uzdužne vertikalne ravnine koja dodiruje vanjske rubove osvjetljavajuće površine glavnih svjetala;
3. najmanja udaljenost između osvjetljavajuće površine pokazivača i najbližeg kratkog glavnog svjetla mora biti kako slijedi:

Najmanja jačina pokazivača (cd)	Najmanja udaljenost (mm)
90	75
175	40
250	20
400	≤ 20

6.8.3.1.2. Za stražnje pokazivače udaljenost između unutarnjih rubova dviju prividnih površina mora biti najmanje 160 mm.

6.8.3.2. Po visini: najmanje 350 mm i najviše 1 200 mm iznad tla.

6.8.3.3. Po duljini: prednja udaljenost između referentnog središta stražnjih pokazivača i poprečne ravnine koja čini krajnju granicu ukupne duljine vozila ne smije biti veća od 300 mm.

6.8.4. Geometrijska vidljivost

Vodoravni kut: 20° prema unutra i 80° prema van.

Vertikalni kut:: 15° iznad i ispod horizontale.

Međutim, vertikalni kut ispod horizontale može se smanjiti na 5° ako je visina svjetla manja od 750 mm.

6.8.5. Usmjerenost

Prednji pokazivači mogu se pomicati u skladu s kutom upravljanja.

6.8.6. Ne smiju se „spojiti” ni s jednim drugim svjetlom.

6.8.7. Ne smiju se „uzajamno povezati” ni s jednim drugim svjetlom.

6.8.8. Električne veze

Pokazivači smjera moraju se uključivati neovisno o drugim svjetlima. Svi pokazivači smjera na jednoj strani vozila uključuju se i isključuju jednom komandom.

6.8.9. Ostali zahtjevi

Značajke navedene u nastavku mjere se bez drugih opterećenja električnog sustava, osim onih koja su potrebna za rad motora i uređaja za osvjetljavanje.

6.8.9.1. U slučaju svih vozila koja pokazivače smjera napajaju istosmjernom strujom, frekvencija treptanja svjetla mora biti 90 ± 30 puta u minuti.

6.8.9.1.1. Treptanje pokazivača smjera na istoj strani vozila može biti sinkronizirano ili naizmjenično.

6.8.9.1.2. Svjetlo pokazivača smjera mora se uključiti najkasnije za jednu sekundu od aktiviranja komande za pokazivače smjera, a prvi se put isključiti najkasnije za jednu i pol sekundu od aktiviranja komande za pokazivače smjera.

6.8.9.2. U slučaju vozila koje pokazivače smjera napaja izmjeničnom strujom, ako je brzina motora između 50 % i 100 % brzine koja odgovara najvećoj brzini vozila, frekvencija treptanja svjetla mora biti 90 + 30 puta u minuti.

6.8.9.2.1. Treptanje pokazivača smjera na istoj strani vozila može biti sinkronizirano ili naizmjenično.

6.8.9.2.2. Svjetlo pokazivača smjera mora se uključiti najkasnije za jednu sekundu od aktiviranja komande za pokazivače smjera, a prvi se put isključiti najkasnije za jednu i pol sekundu od aktiviranja komande.

6.8.9.3. U slučaju vozila koje pokazivače smjera napaja izmjeničnom strujom, ako je brzina motora između brzine praznog hoda koju je naveo proizvođač i 50 % brzine motora koja odgovara najvećoj brzini vozila, frekvencija treptanja svjetla mora biti 90 + 30 i 90 - 45 puta u minuti.

6.8.9.3.1. Treptanje pokazivača smjera na istoj strani vozila može biti sinkronizirano ili naizmjenično.

6.8.9.3.2. Svjetlo pokazivača smjera mora se uključiti najkasnije za jednu sekundu od aktiviranja komande za pokazivače smjera, a prvi se put isključiti najkasnije za jednu i pol sekundu od aktiviranja komande.

6.8.10. U slučaju kvara jednog pokazivača smjera, osim kratkog spoja, drugi pokazivači smjera moraju nastaviti treptati ili svijetliti, ali frekvencija u tom slučaju mora biti različita od propisane, osim ako je vozilo opremljeno indikatorom.

6.8.11. Indikator

Obvezan, ako pokazivači smjera nisu vidljivi vozaču: radni, zeleni, treptav i/ili zvučan. U slučaju kvara pokazivača indikator: isključuje se, ostaje uključen ili mijenja frekvenciju.

6.9. Kočno svjetlo

6.9.1. Broj

Jedno ili dva.

6.9.2. Raspored

Nema posebnih zahtjeva.

6.9.3. Položaj

6.9.3.1. Po visini: najmanje 250 mm i najviše 1 500 mm iznad tla;

6.9.3.2. Po duljini: na stražnjoj strani vozila.

6.9.4. Geometrijska vidljivost

Vodoravni kut:	45° ulijevo i udesno za pojedinačno svjetlo:
	45° prema van i 10° prema unutra za svaki par svjetala.
Vertikalni kut::	15° iznad i ispod horizontale.

Međutim, vertikalni kut ispod horizontale može se smanjiti na 5° ako je visina svjetla manja od 750 mm.

6.9.5. Usmjerenost

Prema natrag.

6.9.6. Električne veze

Uključuje se pri svakoj primjeni radne kočnice.

6.9.7. Ostali zahtjevi

Svjetlosna jakost kočnog svjetla mora biti znatno veća od svjetlosne jakosti stražnjeg pozicijskog svjetla.

6.9.8. Indikator

Zabranjen.

6.10. Stražnje pozicijsko svjetlo

6.10.1. Broj

Jedno ili dva.

6.10.2. Raspored

Nema posebnih zahtjeva.

6.10.3. Položaj

6.10.3.1. Po visini: najmanje 250 mm i najviše 1 500 mm iznad tla;

6.10.3.2. po duljini: na stražnjoj strani vozila.

6.10.4. Geometrijska vidljivost

Vodoravni kut:	80° ulijevo i udesno za pojedinačno svjetlo:
	vodoravni kut može biti 80° prema van i 45° prema unutra za svaki par svjetala.
Vertikalni kut:	15° iznad i ispod horizontale.

Međutim, vertikalni kut ispod horizontale može se smanjiti na 5° ako je visina svjetla manja od 750 mm.

6.10.5. Usmjerenost

Prema natrag.

6.10.6. Indikator

Neobvezan, mora biti spojen s indikatorom za prednje pozicijsko svjetlo.

6.10.7. Ostali zahtjevi

Nema ih.

6.11. Osvjetljavajući uređaj stražnje registarske pločice

6.11.1. Broj

Jedan. Uređaj se može sastojati od nekoliko optičkih sastavnih dijelova za osvjetljavanje prostora namijenjenog za registarsku pločicu.

6.11.2.	Raspored	)	
		)	
6.11.3.	Položaj	)	
		)	
6.11.3.1.	Po širini:	)	
		)	
6.11.3.2.	Po visini:	)	Takav da uređaj osvjetljava prostor namijenjen za registarsku pločicu.
		)	
6.11.3.3.	Po duljini:	)	
		)	
6.11.4.	Geometrijska vidljivost	)	
		)	
6.11.5.	Usmjerenost	)	

6.11.6. Indikator

Neobvezan: njegovu funkciju mora obavljati indikator propisan za pozicijska svjetla.

6.11.7. Ostali zahtjevi

Ako je svjetlo stražnje registarske pločice spojeno sa stražnjim pozicijskim svjetlom, koje je uzajamno povezano s kočnim svjetlom, fotometrijske karakteristike svjetla stražnje registarske pločice smiju se promijeniti dok svijetli kočno svjetlo.

6.12. Signal upozorenja na opasnost

6.12.1. Signal se mora davati istodobnim radom pokazivača smjera u skladu sa zahtjevima iz stavka 6.8.

6.12.2. Električne veze

Signal se uključuje s pomoću odvojene komande koja omogućuje istodobno napajanje strujom svih pokazivača smjera.

6.12.3. Indikator „pod naponom”

Obvezno treptanje crvene signalne lampice ili, u slučaju zasebnih indikatora, istodoban rad indikatora propisanog u stavku 6.8.11.

6.12.4. Ostali zahtjevi

Frekvencija treptanja svjetla mora biti 90 ± 30 puta u minuti.

Svjetlo pokazivača smjera mora se uključiti najkasnije za jednu sekundu od aktiviranja komande za pokazivače smjera, a prvi se put isključiti najkasnije za jednu i pol sekundu od aktiviranja komande.

7. REGISTRACIJA VOZILA

Ne postoji ništa što sprečava vlade da za vozila registrirana na svom državnom području uvedu obvezu ili zabranu prisutnosti dugog svjetla iz stavka 5.15.1. ako o tome obavijeste glavnog tajnika Ujedinjenih naroda u trenutku kad mu prijave da primjenjuju ovaj Pravilnik.

8. SUKLADNOST PROIZVODNJE

Postupci za provjeru sukladnosti proizvodnje moraju biti u skladu s onima iz Dodatka 2. Sporazumu (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2.), uz sljedeće zahtjeve:

8.1. mopedi homologirani na temelju ovog Pravilnika moraju biti proizvedeni tako da budu sukladni s homologiranim tipom ispunjavanjem zahtjeva iz stavaka 5. i 6.;

8.2. moraju biti ispunjeni minimalni zahtjevi za postupke za provjeru sukladnosti proizvodnje iz Priloga 5. ovom Pravilniku;

8.3. tijelo koje je dodijelilo homologaciju može u bilo kojem trenutku provjeriti metode za provjeru sukladnosti proizvodnje koje se primjenjuju u svakom proizvodnom pogonu. Uobičajena učestalost tih provjera je jednom godišnje.

9. SANKCIJE ZA NESUKLADNOST PROIZVODNJE

9.1. Homologacija dodijeljena tipu vozila na temelju ovog Pravilnika može se povući ako nisu ispunjeni prethodno utvrđeni zahtjevi.

9.2. Ako ugovorna stranka Sporazuma koja primjenjuje ovaj Pravilnik povuče homologaciju koju je prethodno dodijelila, dužna je o tome odmah obavijestiti druge ugovorne stranke koje primjenjuju ovaj Pravilnik izjavom u skladu s predloškom iz Priloga 1. ovom Pravilniku.

10. PREINAKE I PROŠIRENJA HOMOLOGACIJE TIPA VOZILA S OBZIROM NA UGRADNJU UREĐAJA ZA OSVJETLJAVANJE I SVJETLOSNU SIGNALIZACIJU

10.1. Homologacijsko tijelo koje je homologiralo tip vozila mora se obavijestiti o svakoj preinaci tog tipa vozila. To tijelo zatim može:

10.1.1. smatrati da učinjene preinake vjerojatno neće imati znatan štetan učinak i da vozilo u svakom slučaju i dalje ispunjava zahtjeve; ili

10.1.2. zahtijevati dodatno ispitno izvješće od tehničke službe odgovorne za provođenje ispitivanja.

10.2. Stranke Sporazuma koje primjenjuju ovaj Pravilnik obavješćuju se o potvrđivanju ili odbijanju homologacije, uz navođenje preinaka, putem postupka navedenog u stavku 4.3.

10.3. Nadležno tijelo koje izdaje proširenje homologacije dodjeljuje serijski broj tom proširenju te je o tome dužno obavijestiti ostale stranke Sporazuma iz 1958. koje primjenjuju ovaj Pravilnik izjavom u skladu s predloškom iz Priloga 1. ovom Pravilniku.

11. TRAJNO OBUSTAVLJENA PROIZVODNJA

Ako nositelj homologacije potpuno obustavi proizvodnju tipa vozila homologiranog na temelju ovog Pravilnika, dužan je o tome obavijestiti tijelo koje je dodijelilo homologaciju. Nakon što primi odgovarajuću izjavu, to je tijelo dužno o tome obavijestiti ostale stranke Sporazuma iz 1958. koje primjenjuju ovaj Pravilnik izjavom u skladu s predloškom iz Priloga 1. ovom Pravilniku.

12. PRIJELAZNE ODREDBE

12.1. Od službenog datuma stupanja na snagu niza izmjena 01 nijedna ugovorna stranka koja primjenjuje ovaj Pravilnik ne smije odbijati dodijeliti homologacije na temelju ovog Pravilnika kako je izmijenjen nizom izmjena 01.

12.2. Nakon što proteknu 24 mjeseca od datuma stupanja na snagu iz stavka 12.1., ugovorne stranke koje primjenjuju ovaj Pravilnik smiju dodjeljivati homologacije samo ako tip vozila s obzirom na broj i način ugradnje uređaja za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju ispunjava zahtjeve niza izmjena 01 ovog Pravilnika.

12.3. Postojeće homologacije dodijeljene na temelju ovog Pravilnika prije datuma iz stavka 12.2. i dalje važe. Ako je riječ o vozilima koja su prvi put registrirana nakon što je proteklo više od četiri godine od datuma stupanja na snagu iz stavka 12.1., ugovorne stranke koje primjenjuju ovaj Pravilnik smiju odbijati tipove vozila s obzirom na broj i način ugradnje uređaja za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju koji ne ispunjavaju zahtjeve niza izmjena 01 ovog Pravilnika.

13. IMENA I ADRESE TEHNIČKIH SLUŽBI ODGOVORNIH ZA PROVOĐENJE HOMOLOGACIJSKIH ISPITIVANJA TE IMENA I ADRESE HOMOLOGACIJSKIH TIJELA

Stranke Sporazuma koje primjenjuju ovaj Pravilnik prijavljuju Tajništvu Ujedinjenih naroda imena i adrese tehničkih službi odgovornih za provođenje homologacijskih ispitivanja te homologacijskih tijela koja dodjeljuju homologacije i kojima treba dostaviti obrasce za potvrdu dodjeljivanja, odbijanja ili povlačenja homologacije koji su izdani u drugim državama.

Prilog 1.

IZJAVA

(najveći format: A4 (210 × 297 mm))

koju je izdalo: ime tijela

.....

o ([2]): dodjeljivanju homologacije
proširenju homologacije
odbijanju homologacije
povlačenju homologacije
trajno obustavljenoj proizvodnji

za tip vozila (moped) s obzirom na ugradnju uređaja za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju u skladu s Pravilnikom br. 74

Homologacijski broj: …

Broj proširenja: …

1. Trgovačko ime ili marka vozila: .....

2. Tip vozila: .....

3. Ime i adresa proizvođača: .....

4. Ime i adresa zastupnika proizvođača, ako je primjenjivo: .....

5. Uređaji za osvjetljavanje vozila dostavljenog za homologaciju ([3]), ([4])

5.1. Dugo svjetlo: da/ne[2]

5.2. Kratko svjetlo: da/ne[2]

5.3. Prednje pozicijsko svjetlo: da/ne[2]

5.4. Bijeli prednji katadiopter, netrokutasti: da/ne[2]

5.5. Žuti bočni katadiopteri, netrokutasti: da/ne[2]

5.6. Žuti katadiopteri na pedalama: da/ne[2]

5.7. Stražnji crveni katadiopter, netrokutasti: da/ne[2]

([1]) Razlikovni broj države koja je dodijelila/proširila/odbila/povukla homologaciju (vidjeti odredbe o homologaciji u Pravilniku).
([2]) Prekrižiti suvišno.
([3]) U zasebnom obrascu (popis propisan u stavku 3.2.2. ovog Pravilnika) za svaki uređaj pokazati propisno utvrđene vrste uređaja koji ispunjavaju zahtjeve za ugradnju iz ovog Pravilnika.
([4]) Priložiti dijagrame vozila, kako je navedeno u stavku 3.2.3. ovog Pravilnika.

5.8. Pokazivač smjera: da/ne[2]

5.9. Kočno svjetlo: da/ne[2]

5.10. Stražnje pozicijsko svjetlo: da/ne[2]

5.11. Osvjetljavajući uređaj stražnje registarske pločice: da/ne[2]

6. Najveća projektirana brzina: ..... km/h

7. Varijante: .....

8. Datum dostavljanja vozila na homologaciju: .....

9. Tehnička služba zadužena za homologacijska ispitivanja:.....

10. Datum izvješća koje je izdala ta služba: .....

11. Broj izvješća koje je izdala ta služba: .....

12. Homologacija dodijeljena/odbijena/proširena/povučena[2]

13. Razlozi za proširenje (ako je primjenjivo): .....

14. Položaj homologacijske oznake na vozilu: .....

15. Mjesto: .....

16. Datum: .....

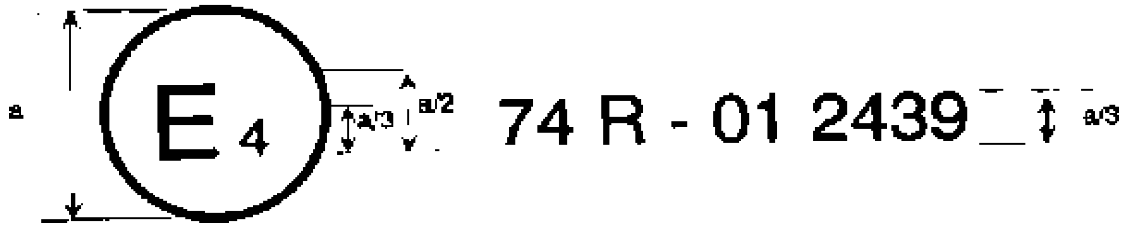
17. Potpis: .....

PRILOG 2.

IZGLED HOMOLOGACIJSKIH OZNAKA

Predložak A

(vidjeti stavak 4.4. ovog Pravilnika)

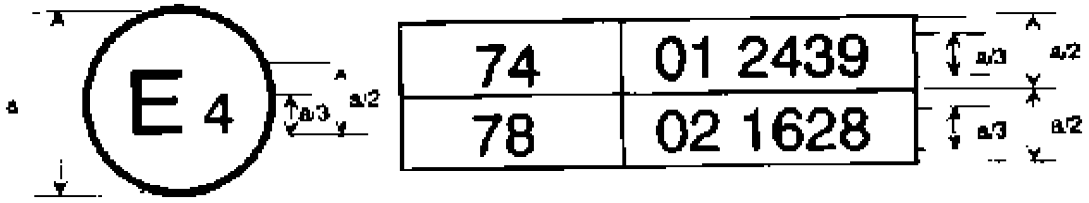

a = 8 mm (najmanje)

Prethodno navedena homologacijska oznaka pričvršćena na moped znači da je taj tip vozila, s obzirom na ugradnju uređaja za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju, homologiran u Nizozemskoj (E4) u skladu s Pravilnikom br. 74 pod homologacijskim brojem 012439. Prve dvije znamenke homologacijskog broja označavaju da je homologacija dodijeljena u skladu sa zahtjevima iz Pravilnika br. 74 kako je izmijenjen nizom izmjena 01.

Predložak B

(vidjeti stavak 4.5. ovog Pravilnika)

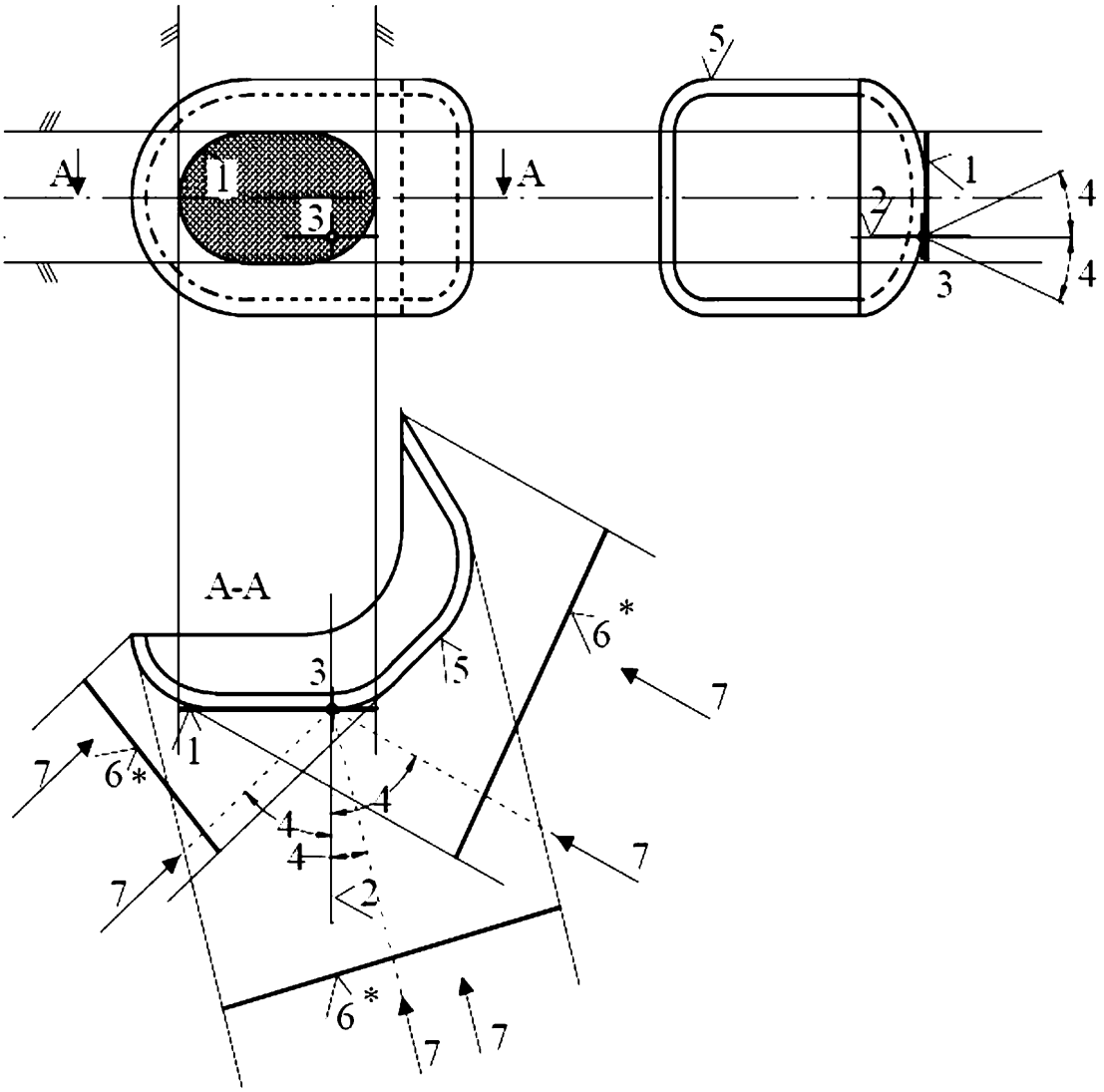
a = 8 mm (najmanje)

Prethodno navedena homologacijska oznaka pričvršćena na moped znači da je taj tip vozila homologiran u Nizozemskoj (E4) u skladu s pravilnicima br. 74 i 78 ([1]). Homologacijski broj znači da je na datume dodjele tih homologacija Pravilnik br. 74 sadržavao niz izmjena 01 te da je Pravilnik br. 78 već sadržavao niz izmjena 02.

([1]) Drugi je naveden samo kao primjer.

PRILOG 3

POVRŠINE SVJETLA, REFERENTNA OS I REFERENTNO SREDIŠTE I KUTOVI GEOMETRIJSKE VIDLJIVOSTI

* Ta se površina mora smatrati tangencijalnom na svjetleću površinu

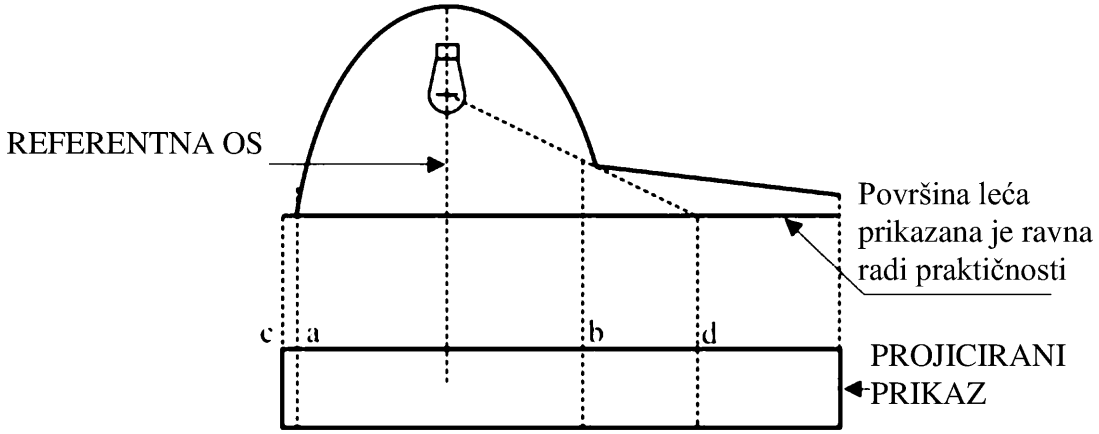
Legenda

1. Osvjetljavajuća površina
2. Referentna os
3. Referentno središte
4. Kut geometrijske vidljivosti
5. Svjetleća površina
6. Prividna površina
7. Smjer promatranja

Osvjetljavajuća površina u odnosu na svjetleću površinu

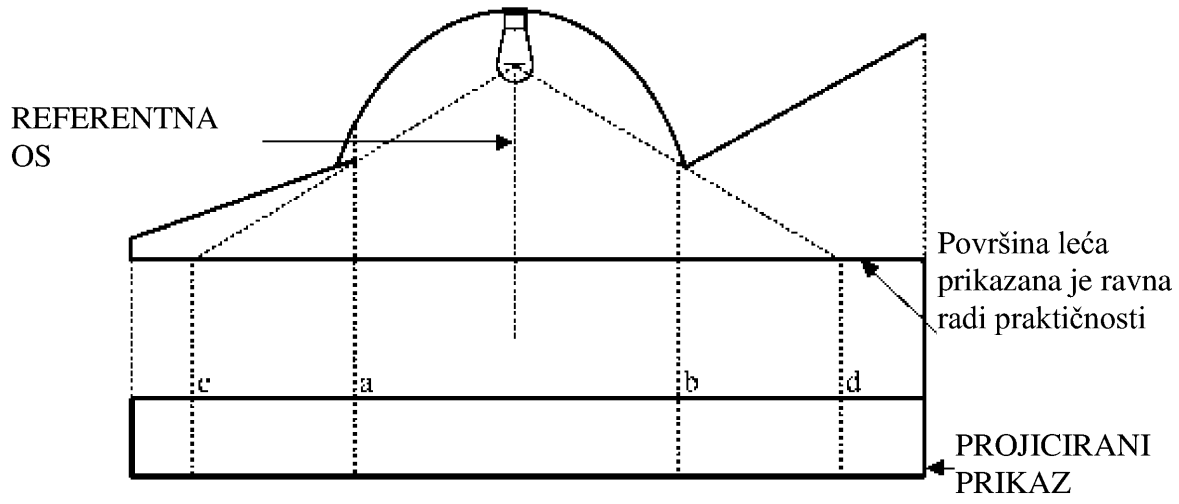
(vidjeti stavke 2.8. i 2.9. ovog Pravilnika)

Skica A

	Osvjetljavajuća površina	Svjetleća površina
Rubovi su	a i b	c i d

Skica B

	Osvjetljavajuća površina	Svjetleća površina
Rubovi su	a i b	c i d

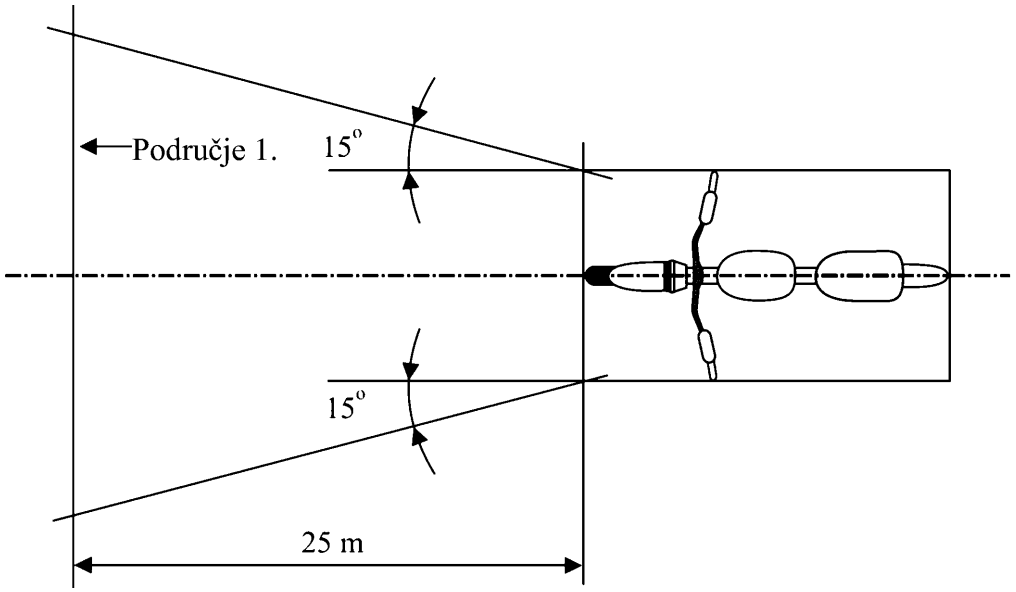
PRILOG 4.

VIDLJIVOST CRVENOG SVJETLA PREMA NAPRIJED I VIDLJIVOST BIJELOG SVJETLA PREMA NATRAG

(vidjeti stavak 5.9. ovog Pravilnika)

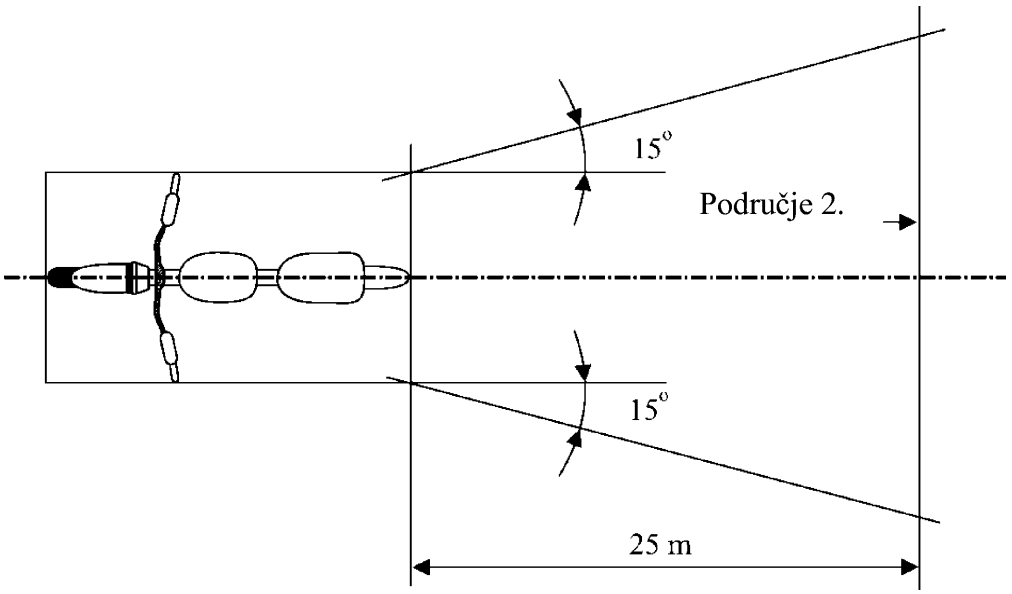
Slika 1.

Vidljivost crvenog svjetla prema naprijed

Slika 2.

Vidljivost bijelog svjetla prema natrag

PRILOG 5.

PROVJERA SUKLADNOSTI PROIZVODNJE

l. Ispitivanja

l.1. Položaj svjetala

Položaj svjetala kako je utvrđen u stavku 6. provjerava se u skladu s općim zahtjevima utvrđenima u stavku 5. ovog Pravilnika.

Vrijednosti izmjerene za udaljenosti moraju biti takve da su ispunjeni pojedinačni zahtjevi primjenjivi na pojedino svjetlo.

l.2. Vidljivost svjetala

l.2.1. Kutovi geometrijske vidljivosti provjeravaju se u skladu sa stavkom 2.8. ovog Pravilnika.

Vrijednosti izmjerene za kutove moraju biti takve da su ispunjeni pojedinačni zahtjevi primjenjivi na svako svjetlo, osim što granične vrijednosti kutova smiju imati dopušteno odstupanje od ± 3° od promjene dopuštene stavkom 5.3. za ugradnju uređaja za svjetlosnu signalizaciju.

l.2.2. Vidljivost crvene svjetlosti prema naprijed i bijele svjetlosti prema natrag provjerava se u skladu sa stavkom 5.9. ovog Pravilnika.

l.3. Električne veze i indikatori

Električne veze provjeravaju se uključivanjem svakog svjetla koje se napaja električnim sustavom mopeda. Svjetla i indikatori moraju funkcionirati u skladu s odredbama utvrđenima u stavku 5.10. ovog Pravilnika i pojedinačnim zahtjevima primjenjivima na pojedino svjetlo.

l.4. Prisutnost, broj, boja, raspored i, ako je primjenjivo, kategorija svjetala provjeravaju se vizualnim pregledom svjetala i njihovih oznaka.

Navedeno mora ispunjavati zahtjeve utvrđene u stavku 5.13. ovog Pravilnika te pojedinačne zahtjeve primjenjive na pojedino svjetlo.